

ДІЛО

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлях. 504-060,
143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місяця 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00 „
Півріччя 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Представники У. П. Р. у прем'єра ген. Славой-Складковського.

В п'ятницю, 22. травня ц. р., в полуднявих го-
динях головно Радні Міністрів генерал Ф. Славой-
Складковський прийняв представників Україн-
ської Парламентарної Репрезентації в особах голо-

ви УПР пос. Василя Мудрого і заст. голови УПР
пос. Володимира Целевича. На конференції обо-
вороно низку справ, зв'язаних з українським на-
ціональним життям.

Напад націонал-соціалістів на замок кн. Штаремберга.

ВІДЕНЬ, 23. 5. ПАТ. Жандармерія довідала-
ся, що націонал-соціалісти плану-
ють напад на замок кн. Штаремберга у Ляксе-
мбургу (Стирія), тому обсадила його. Коли на-

пасники зблизилися, жандарми стріляли їх
стрілами: двох убили, вісьмох арештували, ли-
ше провідник утік, — його назвишко невідоме.
Почину напад тримають в тайні.

Негус відплив до Англії.

ГАТФА, 23. 5. Райтер. Нині пополудні не-
гус відплив до Англії на чердаку брит. круж-
ла „Кентаві“.

Галицька Каса Ощадности у Львові

видає ощадності книжечки на показання або
жени, золотові або в зол. в золоті, платні на
кожне жадання або термінові.

ВКЛАДКИ
ощадності зложени в Галицькій Касі Ощадности
у Львові користаються з иорукі Держави.

ФОНД 6/15
резервний поклад 4,000,000 золотих.

ПАЛІА ДАЛЬШЕ ПОСИЛАЄ ВІЙСЬКО ДО АБІСІНІЇ.

НЕАПОЛЬ, 23. 5. ПАТ. Вчора відіслали до
С. Африки військові частини на пароплавах
„Тіфре“ та „Калябрія“.

АПОСТОЛЬСЬКОГО АДМІНІСТРАТОРА АБІСІНІЇ НЕ ВИСЕЛЯТЬ.

РИМ, 23. 5. ПАТ. Віцеміністер Сувіч заявив
франц. амбасадорові, що італ. уряд завісив
установи виселення о. Жароссо з Абісінії.

Франц. амбасадор де Шамбрен взяв о. Жарос-
со з оборону як франц. громадянина; але іта-

ІТАЛІЙСЬКИЙ БАНК В АДІС АБЕБІ.

АДІС АБЕБА, 23. 5. ПАТ. Вчора створили
тут відділ Італійського Банку, що в початках
буде обслуговувати лише військових та інших
європейців. Рівночасно розглянуть справу лі-
квідації Абісінського Банку.

ІТАЛІЙЦІ ЗВІЛЬНИЛИ ПОЛОНЕНИХ АБІСІНЦІВ.

РИМ, 23. 5. ПАТ. Італійці випустили на во-
лю всіх воєнних полонених, що перебували у
концентраційному таборі в Нокра. Фашистів
сина преса добає у цьому початки повної
нормалізації в Абісінії.

НЕ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІДКЛИКАННЯ ЧУЖИХ ВІЙСЬК.

РИМ, 23. 5. ПАТ. Тутешні міродатні круги
заперечують поголоски, немовби італ. уряд за-
жадав від Франції та Англії відкликання їхніх
військ з Абісінії. Італ. круги висловлюють ли-
ше погляд, що таке відкликання чужих військ
було б логічне тому, що тепер безпеку по-
сольства запевнює італ. влада.

Літаки в боротьбі з палестинськими арабами.

ЄРУСАЛИМ, 23. 5. Райтер. Брит. літаки по-
магають поліції переслідувати виконавців напа-
дів, що ховаються по горах. Вчора вполудне
вибули на поліційну станцію бомбу у Яфі.

жик нікого не ранила. Хтось підпалив нафтові
скалади товариства Векхом Ойль Кампені, але
пожежу скоро погасили.

Не заноситься на англо-італійське зближення.

РИМ, 23. 5. ПАТ. Міродатні круги заперечу-
ють поголоски, немовби італійський уряд за-
пропонував британському ініціативу, що дове-

лаб до відпущення між ними. Розмова амб.
Грандія з віцеамб. Вансітартом мала характер
звичайного дипломатичного контакту

В Еспанії атакують поліційні касарні.

ГРЕНАДА, 23. 5. ПАТ. В місті Пуебл д'Ішадю
були сутички між цивільною гвардією та члена-
ми лівих крайніх груп, що хотіли здобути на-

ступом касарню. Підчас стрілянини убили од-
ного рядовика цив. гвардії, а двох ранили. До
Пуебл вислали військову підмогу

Перед димісією бельгійського уряду?

БРІССЕЛЬ, 23. 5. ПАТ. Як подіють з поін-
формованих кругів, прем. Ван Зеланд задумує
пожити на руки короля димісію свого уряду
після виборів до законодавчих палат,
які в перших днях майбачного тижня. Спо-
дівляється, що він дістане місію створити новий
уряд і — наскільки вислід виборів на це дозво-

лять — побудує його на засаді „національно-
го об'єднання“ себто порозуміння всіх трьох
великих партій: католицької, ліберальної та со-
ціалістичної. Прем. Ван Зеланд має план далі
кождучих реформ у політичній, адміністратив-
ній та господарській ділянці, а навіть у консти-
туційній.

Фінансова еманципація Північного Китаю.

ПЕКИН, 23. 5. ПАТ. Політична рада авто-
номній Чагару та Гопей заборонила всім емі-
сійним банкам — отже й нанкінському емісії

банкнотів на території обох згаданих провін-
цій. Цей привід зарезервований для банку Го-
пей, що підлягає політ. раді.

Повстання в Бразилії.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 23. 5. ПАТ. Урядовий
закон заперечує категорично поголоски.

немовби повстанці взяли цілу державу Санта
Катаріна.

АКАДЕМІЯ

ПАМ'ЯТИ С. ПЕТЛЮРИ

відбудеться в неділю 24. ц. м. у Великому
Театрі точно в год. 12.15 вполудне.

Концертна частина складається з біль-
шости із симфонічних творів, що вперше
виконуються у Львові.

Білету в день академії при касі Великого
Театру від 9-ї години рано.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові,
вул. Третього Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як центральні креди-
тона для українських кооператив всіх видів уділяє
кредити на піднесення господарства і промислу.

Ідея і кров Сим. Петлюри.

Не будемо сперечатися про те, з яких пера-
чик родиться відродження народів, що серед
довгого лихоліття позбувалися свідомости сво-
їх історичних цілей і своєї ідейної спільноти
чи навіть свого племінного походження і свого
імені. Не будемо заводити дискусій, чи більше
значиме для відродження німецького народу
млі його германські „заги“ чи пламени „Ли-
сти“ Фіхтго, чи щойно у постатях Бісмарка й
генерала Шліффена найчим німці свій правди-
вий вислід. Байдуке нам, чи свою національну
велич Італійці завдячують голололому і пис-
ному слову Мачініні та збройному ділові Гар-
бальдіні, чи може таки — Дантому, який випе-
редив їх на скромних 550 літ та якого нині мало
хто знає, як державного діяча й дипломата,
зате весь світ і кожна Італійська дитина знає,
як автора канцон і терцин. Чи Віктор Гіго чи
Жюль Верн і Наполеон є символами могутно-
сти французького духа, — чи Шекспір, якого
англійці обожають як свого національного ге-
рія, що належав колись до погорджуваної вер-
стви „комедіантів“, чи неоправний романтик
Байрон або може таки Нельсон своїми особа-
ми наймаркантише пригадують гордий Аль-
біон?!

Не шукаймо паралель за горами і ріками, бо
найшудерніші порівняння шкутильгають, коли
річ іде про такі справи, як народ і його вір-
ність. Погодімсь, що відродження українського
народу почалося від згадки на багатстві ус-
ної словесности, від піднесення мови просто-
люддя до рівня літературної, від літератури, за-
коханої у мотиви етнографії і фольклору.
Погодімсь, що — без огляду на причини — аде-
ча українська сентиментальна, що ген аж до
другого десятиліття ХХ-го ст. любов до садка
вишневого коло хати де-де перемагала любов
і до зброї і до прозаїчної торгівлі чи ремесла,
та що вся колишня славетна традиція украї-
ського козацтва залишила по собі слід — у
сентименті до барвистого декоративного бу-
вальщини. Обмежимо до ствердження такого
факту, якого ніхто не може оспорювати, бо
перейшов він уже до підручника рідної істо-
рії: що аж до самого вибуху світової війни га-
лицькі українці, батьки та їхні сини, бокували
від „штандової“ військової служби, що вся у
українська галицька молодь була „доставлена“
на бюрократичну кар'єру, — і що першим укра-
їнський революційний парламент у Києві за-
хоплювався у 1917 році ідеями народньої мілі-
ції, а джерелом оплесків української публики
якими вона стрічала перші українські поджи-
бали їхні штики і жупани. І зляється ніхто аж

Комісія для вшанування пам'яті 10-ліття смерті св. пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри подає до загальної відома, що:

1. Уряд УНР видав у Швейцарії серію трьох пам'яткових марок (синя — 10 шагів, червона — 20 шагів, жовта — 50 шагів), яка в розпродажі коштує один золотий.

2. На замовлення Комісії виготовив малюнок артист В. Масютин портрет-дереворит Небіжчика Головного Отамана (ціна 6 зол. без пересилки).

3. Вийшла праця проф. Олександра Лотоцького: Симон Петлюра (ціна один золотий без пересилки).

З інформаціями і замовленнями звертатися на адресу: Інж. Lawro Panasenko, Warszawa, Aleje Jerozolimskie 7. m. 11.

сьогодні не стане перечити, що романтична декоративна займала в українській революції стільки місця, що коли згадуємо ту революцію, то обов'язково пригадуються відразу — давний Софійський собор...

Чи можна дивуватись, що серед такої української дійсності ввесь культ нації зосередився на особі поета, який у чудовій гармонії змішав оспівувати садок вишневий, Дніпро і кручі, та одночасно бити у боеві літаври: кликати до порвання кайдан та ставити зледащилим землякам перед очі кривавий епос гайдамачини. Чи можна дивуватись, що не міг у нас прийнятися культ ні одного з великих українських полководців, що по нинішній день у самих таки українців царює повна несвідомість величини Богдана Хмельницького, одної з наймогутніших постатей усього світової історії, що навіть Мазепа, культ якого пробували у нас викресати в останньому десятилітті, — живе у поглядах загалу як неадаптичний із романтичними аксесоріями, що їх дочекали йому чужинські поети. І чи можна дивуватись, що треба було аж паризького вбивства, щоб постать Симона Петлюри очистилась в очах всього українського народу з намулу безприкладних клевет і насмішок, якими обліплювали її свої та чужі за його життя.

Чи Симон Петлюра це заперечення української романтики? І так і ні. Симон Петлюра давав себе теж поривати революційній романтиці. Але той білий кінь, якого так не міг йому забути (з підсвідомої зависти?) Винниченко, не займатиме в історичних монографіях Симона Петлюри більше місця, ніж має П займати природу романтика революційного часу. Бо істота неписаного заповіту, що його залишив Симон Петлюра, бо історичний і політичний зміст імені Симона Петлюри — цілком інші, повністю романтики дійсно суперечливі. Цей зміст уміщується у двох точках, разом у коротких чотирьох словах: 1) Армія і 2) Боротьба з Росією. Регулярна армія організована і кермована військовими фахівцями та зберігана в якійнебудь формі при всяких обставинах, як виразник державницьких змагань і як найяскравіший показник державності. І боротьба з Росією, як найбільшим ворогом України, з тією Росією, що є запереченням України, як держави і нації, — боротьба всіма засобами і серед усяких обставин, при чийнебудь допомозі і за якунебудь ціну.

Фанатизм збройної сили і фанатизм послідовної боротьби з Росією аж до її розподілу на національні держави — це речі настільки для українців нові, що треба тільки дивуватися, колиб вони відразу найшли були повне розуміння і підтримку у тому громадянстві, яке ще в Зім Універсалі тужило за центральним російським урядом та яке щойно після голодової катастрофи 1933 року, під загрозною фізичного винищення нації, почало кристалізувати свій справді соборницький політичний світогляд. Треба було перейти гегемону повного провалу державницьких спроб на всіх частинах тієї території і пережити повну катастрофу всіх політичних концепцій, зроджених із розпучливої пошуканки за виходом та з досконалого часу політичної думки, щоб укінці дійти до розуміння стійких і від ніякої кон'юнктури незалежних правд, заключених у заповіті Симона Петлюри.

Не шукаючи паралелі між ситуацією українського народу й різними чужинськими наро-

дів у часях лихоліття та відродження, не станемо шукати й порівнянь між різними посталями української історії. Бо річ не у посталях, а в їх особистих прикметах, в гарних і поганих рисах їхньої вдачі. Річ напр. зовсім байдужа, що Богдан Хмельницький перевищував Симона Петлюру військово-організаторським та полководницьким хистом, що Виговський був гладшим дипломатом, а Петро Дорошенко влиняв під тиском внутрішнього конфлікту, викликаного „любовністю“ турецького союзника, якого поручав розум та проти якого бунтувалося серце, — або що Іван Мазепа перевищував усіх попередників і наслідників асесторонньою ерудицією. Все це подробиці, цікаві для спеціалістів. Річ єдино сутня, це та нитка, яка всіх їх із собою вяже: безперервність державницької традиції. І коли поруч із тими іменами стає ім'я Симона Петлюри, то це його місце визначене однаково хронологічною, як прагматичною методом оцінки історичних явищ: Симон Петлюра наважує безпосередньо до традиції післямазепинської політичної еміграції, зродженої з полтавської катастрофи, яка у свою чергу спиралася на тих самих політичних засновках: війна за поділ „неподільної“ Росії. І тому „мазепинське“ і „петлюрівське“ мають і мають в устах москалів точнісінько те саме політичне значіння, — значіння українського національно-політичного сепаратизму, окремих національно-політичної самостійницької ідеології.

Не стало Симона Петлюри, але залишилася ідеологія. Та ідеологія, яка не була новим і монополічним винаходом Симона Петлюри, але яку Симон Петлюра підніс із вулиці, на якій вона лежала придушена безхребетною малоросійською, — плодом поперх 250-літнього перебування під рукою „даря восточного православного“, — з вулиці, на якій лежала столочена воєнно-революційним розгартієм, знеможеною вірою тодішніх провідників у спільноту ідей із російською демократією. Підніс ту ідеологію Симон Петлюра, очистив її з пороку і виніс високо, щоб бачили її грядущі покоління нації, як смолоскип на своєму шляху. А щоб шлях був ще видніший — покропив його своєю кров'ю.

Тією кров'ю сementsував усі частини поділеної кордонами й пересвареної політичними й соціальними групами — різної нації. І та кров має таку силу, що час її не стирає. Сьогодні, в десять літ після того, як почервонів камінь паризького бруку, суцільність почувань і єдності думки довкола особи Симона Петлюри анітрошки не менша, ніж була над його відкриттю могилу. І хоч із ходом часу ім'я Симона Петлюри щораз густіше огортає серпанок легенди, проте ідея, яку символізує його особа, з кожним роком ясніша. І тому в десяти рокиви його смерті покланяються тінями його всі, для яких дорога ідея: ідея державності, ідея збройної сили, ідея боротьби з Росією.

І. Кедрик

Лугове Свято у Львові

в 10-ті роковини смерті Головного Отамана Військ України Симона Петлюри відбудеться в неділю 24. травня ц. р. з такою програмою:

В год. 9 римо полєва Служба Божа в Луговому Городі, яку відправить Преосв. др Іван Бучко та виголосить проповідь.

Після того посвячення пам'яткової таблиці в честь Гол. Отамана Петлюри.

В год. 4. пополу. на майдані „Лугу“: Промова 1) Ритмічні вправи — Журавлі. 2) Мішані вправи малих луговиків (чок). 3) Вправи луго-

вичок хустинами. 4) Вправи луговиків паличками. 5) Мішані вправи луговиків і луговичок. 6) Ритмічні вправи малих луговичок. 7) Плястичні вправи луговичок „Молитва“. Роздача нагород і дефіляда з нагородами.

Перед Службою Божою, при кінці Служби Божої, пополу. перед вправами і на закінчення вправ відіграють 4 луговики на трембітах жаб'ячу пісню.

„Великий Луг“ повідомляє, що свято відбудеться невідкладно без огляду на погоду.

Касація у справі вбивства мін. Перацького.

Апеляційний Суд у Варшаві алав уже мотиви до присуду в справі вбивства мін. Перацького і переслав їх оборонцям засуджених. До 26. травня ц. р. всі оборонці внесуть касацію від

цього присуду до Найвищого Суду і таким чином справу за вбивство мін. Перацького розглядатиме ще Найвищий Суд

З нашої кооперації.

ПРОГУЛКА КООПЕРАТОРІВ ДО ДАНИ І ШВЕЦІ.

Як минулого, так і цього року відбудеться прогулка українських кооператорів до Дани і Швеції. Вона буде тривати від 16.—24. червня з Гдині і до Гдині. У прогульці візьме участь 11 осіб, з того 9 ревізорів Ревіз. Союзу Українських Кооперативів і два кооператори з провінції.

КРАЕВІЙ ЗІЗД ОКРУЖНИХ СОЮЗІВ У ЛЬВОВІ.

В суботу 16. травня відбувся у Львові в залі „Української Бесіди“ Зізд Окружних Союзів, скликаний Центросоюзом. На Зізд завізав Центросоюз усіх організаторів, торговельних референтів та агрономів, які явилися в числі понад 100 людей. Народи Зізду почалися в год. 11 передпол. Перший обширний реферат на тему „Завдання і методика праці організаційних відділів“ виголосив голова Надвірної Ради Центросоюзу сен. Остап Луцький. Після дискусії над цим рефератом, адав звіт інж. М. Творило, дир. І. Мартюк і дир. О. Радловський зі збуту сільсько-господарських продуктів у 1936/37, а інж. д-р Е. Хрещинський реферував справу співпраці „Сільського Господаря“ з Центросоюзом та завдання агрономів. Жива дискусія над цими рефератами, яка видвинула та вияснила чимало нових питань, затягнулася до 8 год. веч. Після того дирекція Центросоюзу запросила всіх учасників Зізду на спільну вечерю, у якій взяли участь також сеніор нашого кооперативного руху д-р Кость Левицький, голова Ради РСУК інж. Ю. Павликовський та представники наших господарсько-економічних центрів.

СКІЛЬКИ КООПЕРАТИВ ОБЕДНУЄ Р.С.У.К.?

З кінцем 1935 р. було членами Ревіз. Союзу Українських Кооперативів 3.013 кооператива. Супроти стану в 1933 році зменшилося число членів РСУК на 181 кооператив. Пояснюється це тим, що на основі розп. мін. скарбу з 9. IX. 1934

р. відпали від РСУК 423 кооперативи північно-західних і західних українських земель у Польщі. Зате в 1934 р. прибуло в члени РСУК з території трьох східноталинських воєвідств нових 177 кооператив, а в р. 1935 нових 86 кооператив. Убуло за мин. рік 14 кооператив.

18. ДЗЕРКАЛО у фабриці М. ВІК ул. Ягеллонська ч. 24. Тел. 232-33.

СКІЛЬКИ Є ЧЛЕНІВ І ПЛАТНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВАХ?

Статистика союзних кооперативів РСУК за 1934 р. подає, що 2.925 обслуговуваних статистикою кооперативів усіх ступнів мало 492.062 членів, у тім 432.098 рішників, себто 89.9 проц. Серед членів було 70.863 жінок, отже відсоток жіночого членства в кооперативах є 14.4 проц. проти 12.8 проц. У 1933 р. загальне число членів кооперативів збільшилося в 1934 р. на 43.836 осіб, або 9.8 проц. Це збільшення членів припадає головню на мочочарські кооперативи. Платних працівників у кооперації було в 1934 р. 12.109 осіб, себто воно зросло в 1934 р. на території трьох східноталинських воєвідств на 256 одиниць.

ЗБУТ СІЛЬСЬКИХ ПРОДУКТІВ ЧЕРЕЗ ЦЕНТРОСОЮЗ.

Збут сільсько-господарських продуктів через Центросоюз збільшився в 1935 р. дуже значно, головню в ділянці збуту збіжжя. І так у 1934 р. продано збіжжя і фасолі разом 515 тон, а в 1935 р. 1.500 тон. За 4 місяці 1936 р. продано вже 5.444 тони. Кількість збіжжя магазинів зросла з 24 в 1934 р. на 29.

В. Л.

Хочете організовано нести поміч українським інвалідам, то впишіться в члени УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. Річна вплата 6 зол., або 50 сот.

2⁵⁰

ПРАКТИЧНІ САНДАЛИ підодя з інд. гуми.

м. 23-26 2⁵⁰ м. 27-30 3⁰⁰
м. 31-34 3⁵⁰ м. 35-40 4⁰⁰
м. 41-43 5⁰⁰

3⁵⁰

ІДЕАЛЬНІ НА СОНЯШНІ ДНІ
підодя з інд. гуми

м. 27-30 3⁵⁰ м. 31-34 4⁵⁰
м. 35-40 5⁵⁰ м. 41-43 6⁵⁰

8⁵⁰

ПОЛОТЯНІ ЧОВЕНЦЯ на шкіряній підшві з модною клімрою.

9⁻

ЛЕГКІ І ПРОДУВНІ шкіряні пантофли в різних барвах.

9⁻

ІДЕАЛЬНИЙ ВІДПОЧИНОК ДЛЯ НІГ

Тут подали ми тільки кілька прикладів.

Маємо в наших крамницях понад 600 найновіших моделей, аж до найвибагливіших і люксових гатунків.

НА СОНЯШНІ ДНІ ФЕРІЇ

2⁵⁰

НАША РЕКЛЯМОВА ШОВКОВА ПАНЧОХА

Del-Ma

Можна дістати у всіх філіях.

2⁵⁰

ТЕНІСОВІ З ПОДВІЙНОГО ПОЛОТНА

м. 23-27 1⁰⁰ м. 28-30 1⁵⁰ м. 31-34 2⁰⁰
м. 35-41 2⁵⁰ м. 42-45 3⁵⁰

10⁹⁰

МУЖЕСЬКІ ВІТРІВКИ бронз. і чорні.

ДИТЯЧІ м. 27-30 7⁰⁰ м. 31-35 8⁰⁰
м. 36-40 9⁰⁰

11⁻

ПОЛОТЯНІ БІЛІ комб. бронз. шкірою на шкіряній підшві.

14⁹⁰

МУЖЕСЬКІ БРОНЗОВІ ВІТРІВКИ, з еластичною шкіряною підшвою.

20⁹⁰

НАЙНОВІШІ ПЛЕТІНКИ до літнього вбрання. Легкі і продувні.

ТЕНІСОВІ ШКАРПИТКИ білі і кольорові

Для Пань 60 і 45 сот.
Для Панів 75 сот.
Для Дітей від 50 сот.

ЖІНОЧІ ПАНЧОХИ ШОВК. сір-кові у всіх віатіках 30з. 1.90

МУЖЕСЬКІ ШКАРПИТКИ НІТЯНІ гладкі і дещовні 50, 60 і 50 сот.

М. ВОЗНЯК.

Пієтизм Петлюри до Франка.

Відбитком з травневої й червеної книжок "Української Життє" 1913. р. вийшли півтораста статей С. Петлюри п. з. „П. Франко — душа національної честі“. В перекладі на українську мову вийшла вона до його збірки літературо-критичних мініатур, виданої п. з. „Незакінчені“ в Києві 1918. р., куди увійшли нариси про Шевченка, Івана Тобілевича, Франка, Коцюбинського й Михайличука.

Автор відносно, як поетична творчість і взагалі вся література й науково-громадська діяльність Івана Франка притягає до себе дослідника великою і різноманітною продукцією. „Ще ускладнює це дослідника й завдання трудніше майбутнього біографі, бо кожна сторінка літературної чи наукової діяльності вимагатиме окремого дослідження й докладного знайомства з відомими й невідомими фактами й літературою. Та тільки не вичеркуються труднощі праці при дослідженні літературної спадщини Франка й висвітленні його заслуг для відродженої України. Франко, як письменник і діяч, неспокійний, поривчастий, не вільний від гостроти, що випливає з його галлового темпераменту. Ці риси виявляються не лише у виборі тем і способів їх трактування, але й у загальному тоні й формі його літературного письма, здебільшого яскравого, виразного, показового, шаблонності, що завжди притягає до себе увагу навіть тоді, коли читач у корені не згоден з автором“.

Очевидний трісний доміх, що випливає з його слова піддають нові думки й вичисляють до нових

діл, подвожувався у Франка через те, що „гірші великі незадоволеності, досади, образи, а часом і гнів за різними нарідами, що не доріс до спінця, міг отруїти свідомість поета“, і через те, що шкідливий Франко упадав під тягарем праці, за яку взявся мимоволі, щоб створити культуру й громадську силу рідного народу, а яка відстріпувала інших „і своєю новиною, і сміливістю, і повною небезпечкою“.

В поезії Франка підкреслює Петлюра „правдиве й глибоке відбиття психології активного українця, що зобов'язує усе беззастовидно становити, в якому опинився його рідний нарід, і щільно підійшов до втраченої національної вдачі, до червоточин національної волі. Ось чому знати його поезію — значить наблизитися до пізнання нас самих. Полюбити творчість цього поета — значить знайти в ньому джерело не тільки естетичної втіхи, але й „заоб'являють, що організують психіку українця й оздоровлюють впливають на його віковими історичними негодами помяту воль“. А що Франко не любив свого народу, любив спінця, тому „допокиби поезію Франка — не значить занепокоєвати очі на хибні й негативні риси народного життя, а навпаки придбати протиготу проти національної виключності“.

Та Франко не тільки співіє прекрасного і провісник національного відродження, „ліній — „муж поради“, навчений значним людською душою і душою українця зокрема, яку обабив він і в минулий домі українського народу й в її зростах у сучасності. Не надаре прибув у мистецькі форми Іван Франко особливості цінності, бо відчував, як глибоко він їх продумав і зрозумів, як напівість і бурхливість його настрою гармонічно злилася з джерелом і психологічним обґрунтуванням думки. Франко належить до тих поетів

що приваблюють до себе більше глибиною всієї творчості, ніж гарною формою останньої, різьбленим словом або мелодією ритму, хоч і з цього боку багато його творів помічені печаттю справжнього таланту й гетьманської „лашки божиї“. Ось чому творчість Франка, як і всякого справжнього мистця, задовольняючи вимоги, які ставимо до прекрасного, одночасно набуває і виховних рис: у Франка багато береш, багато вчишся й багато чим себе збагачуєш“.

Відбиття змісту національного життя в творчості Франка таке глибоке й історично вірне, що „дається, не можна зрозуміти психології українського громадянина 50—900 рр., не познайомившись із його поетичними інтерпретаціями, які створив Франко з тими мистецькими образками, поезіями й піснями, мотиви яких „авіляють моментом, сучасним поетом“. Творчість Франка чимало допоможе історикові українського відродження, а „про те, що дав цей визначний український поет, що він дав у творенні скорби української національної культури і що вказав його заслуга в справі відродження України, будуть написані книги“.

Обов'язок української журналістики причититись і від себе до майбутнього діла, тому автор зупинився на одному моменті в різноманітній своїй творчості Франка на моменті „національної честі й національної самоповаги, висказуючи, як у патріотичній Франка нема місця на особисте щастя чи користь. „Любов Франка до рідного народу загальною людською своєю змістом, змивана з безперестанною працею, „привагою в серці радощів“, що завжди болить, що завжди примушує його думати про добробут народу. Ця „жизньна любов“, що захоплює особу уся історія поета, ніколи не повинна випустити з уваги, що в своєму

Перед великим політичним процесом ОУН. у Львові.

Перед судом присяглих відповідатиме двадцять трьох молодих українців (ок).

В понеділок 25. травня ц. р. перед надзвичайною лавою присяглих суддів у Львові починається новий великий політичний процес проти 23-ох молодих українців та українок. На даній підсудних засядуть: 1) Степан Бандера, 2) Роман Шухевич, 3) Ярослав Макарюшка, 4) Олександр Пашкевич, 5) Ярослав Спольський, 6) Володимир Янів, 7) Ярослав Стецько, 8) д-р Богдан Гнатевич, 9) Володимир Кошомбас, 10) Богдан Підгайний, 11) Іван Малоца, 12) Осип Машак, 13) Євген Качмарський, 14) Іван Ярош, 15) Роман Мигаль, 16) Роман Сеньків, 17) Катруся Зарицька, 18) Віра Свенціцька, 19) Анна Дарія Федак, 20) Осип Феник, 21) Володимир Івасик, 22) Семен Рачун та 23) Іван Равлик.

Прокуратор притягує до відповідальності 17 підсудних за приналежність до ОУН, крім 3-ох підсудних, а саме: Степана Бандери, Богдана Підгайного, Івана Малоци, Євгена Качмарського, Романа Мигала і Катрусі Зарицької, яких суд уже засудив за це у варшавському процесі.

Крім того 12-ох підсудних, а саме: Ст. Бандеру, Б. Підгайного, Р. Мигала, Е. Качмарського, І. Яроша, Р. Сенькова, К. Зарицьку, І. Малоцу, О. Машака, С. Рачуна, Р. Шухевича та В. Свенціцьку притягує прокуратор до відповідальності за вбивство студ. Я. Бачинського, за плановане вбивство невідомого ученика VII. кл. фізії української гімназії у Львові, далі за вбивство бл. п. дир. Івана Бабія, за плановані вбивства: большевицького консула у Львові, ред. Антона Крушельницького, визничного комісара у Львові Володислава Кособудського, волинського воєводи Юзефського та за підложження петарди у друкарні Яськова у Львові. З цього двох підсудних: Ст. Бандеру і Богдана Підгайного прокуратор притягає до відповідальності за підготову і доручення приказу виконати всі вище згадані злочини, а 10 інших вище згаданих підсудних відповідатимуть лише за один або два злочини, чи пак за підмову і допомогу при виконанні поодиноких злочинів.

П'ятьох підсудних, а саме: д-р Б. Гнатевич, В. Кошомбас, В. Свенціцька, Д. Федаківна та С. Рачун відповідатимуть з вільної стопи.

Засуджених у варшавському процесі перевезли вже 20. травня ц. р. до Львова. Засуджених в'язнів везли кожним з них в окремому переділлі вагону під наглядом 4-ох поліцаїв. Підсудних буде боронити коло 15 оборонців, між ними: д-р В. Старосольський, д-р Л. Ганкевич, д-р С. Шухевич, д-р К. Паньківський, д-р О. Павенцький, д-р П. Євн, д-р Е. Давидяк, та інші зі Львова, мабуть теж д-р В. Загайкевич з Перемишля. Оборонці вже відбу-

ли спільну нараду, але покищо не устійнали ще, хто буде боронити поодиноких підсудних. Предсідником трибуналу буде суддя Дисе-анч, обвинувачуватиме прок. Пратель-Моравський. Акти справи обіймають більше ніж 35 томів, сам акт обвинувачення має 79 сторін машинописного письма. На розправу покликано сам прокуратор 35 свідків, оборонці теж покличуть багатьох свідків. Тому процес розписаний на тиждень і скінчиться шойно при кінці червня або з початком липня.

СУКНА

Ціни низькі. — Догідні умовини сплат. — Кооперативам відповідний рабат.

РУДОЛЬФ СВИТАЛЬСЬКИЙ — ТАДЕЙ ГАЕР
Львів, Баторія 20. — готель Саський.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ПЕРШОРЯДНИХ МАТЕРІАЛІВ МУЖЕСЬКИХ.

Показ української народної вишивки у Національному Музею.

Національний Музей, закінчивши впорядковувати збірку української народної вишивки, що обіймає чотири тисячі зразків, має змогу показати ширшим колам громадянства ту частину збірок, якої досі не міг виставляти. З народної вишивки були в Національному Музею ось такі вистави: 1918 — гартів XVII—XVIII вв. і рушників з Наддніпрянщини, 1921 — частина гуцульської збірки пок. проф. В. Шухевича, 1926 — збірки А. і І. Бачинських із Стрия, та 1932 — подільських вишивок із збірки Александровича. Теперішня 56-а з черги вистава в Національному Музею буде присвячена народній вишивкам — збірки А. і В. Кабаровських, складеної у Гміні із зразків вишивок різних повітів, Е. Озаркевич-Величкової з Покуття 80-тих років, дрібних збирачів з галицької території, вибраних зразків подільських вишивок за першу половину XIX. віку збірки Александровича, та дуже поважної збірки п. Стефанії Качмарської з Бережанщини.

Для кращого зрозуміння нашої народної вишивки дві окремі сади присвячено прекрасній збірці Основника Музею, що обіймає бо-санські, великоруські і мордовські вишивки та орнаментально споріднені з ними східні килими. Цей порівняльний матеріал дає змогу виділити наглядно переконатися про окремішність розвитку українського народного орнаменту у техніці виконання вишивок, як теж у доборі кольорів. Правда, в народному побуті збереглися такі елементи орнаменту, що на їх основі можна говорити про споріднення української вишивки з вишивками інших народів,

зокремаж славянських і східних. Однак ближча знайомість із таким спорідненням поодиноких мотивів української вишивки виказує, що ступінь цього споріднення не сягає глибини і ширше, як споріднення української мови, побуту і словесності із деякими славянськими і східними народами. А що в науці генеза народної вишивки — вишивки — плетінки — килими — ткани досі ще не досліджена в нас жаслід, то ставити гіпотези в цьому напрямку на основі дрібної частки пізаного матеріалу ще передчасно. Наука ще сьогодні не вирішила основного питання про те, чи народне мистецтво є зповні самостійною діяльністю творчості невідомих мистців з народної маси, чи тільки мистців для народної маси, або навіть лише додатком до витворів ремесла для задоволення потреб народного побуту. Не устійнено теж іще взаємин між т. зв. дрібним прикрашуванням та великим мистецтвом історичних стилів продовж віків. покищо відповідь на ці питання є тим більше необхідна, що перед- і повоєнний час XX. віку викинув на ринок велику масу промислових продуктів під назвою „народного мистецтва“ всяких національно-плебейних відмін. Дослідни над справжнім мистецтвом народної маси мають навчити нас відрізняти живу красу мистецького твору від придуманого механічного складання елементів народної орнаментики на ужитковому фабрикаті.

Є в нас чимало даних, що вказують на близьке споріднення орнаментального мотиву, та навіть груп цих мотивів у народному мистецтві української території та території інших на-

запруженні, а навмисно — безперестанку горіти в душі“.

Коли в Шевченка була глибока віра, що історія його рідного народу ще не скінчилась і він славе своє слово, „в поезії Франка ми маємо діло з перетворенням віри в певність, у переконаність того, чому вірили попередні покоління“. Тому він закликав до зближення розсіпаних сил і розгублених на історичному шляху, щоб „подвизники національної праці“

Чесно послужили
Для матері службу.

„Франко — поет національного сорому, але не того, що спалахне в останній раз і погасне в чаду дальнього підпаду, а того, що революційно зусвідомість, примушує глибоко зазирнути у власну душу і запалюється полум'ям відродження. В цьому полягає велике і симптоматичне значіння творчості Франка як поета української сучасності“.

Свій нарис закінчив автор словами: „Поезія Франка, як хміль, непокоїть і виникає ці (твори) національні сили, і як іскра запалює прагнення національної свідомості. В цьому полягає величезне значіння „дару“, який приніс поет генієві народу, в цьому — одна з величезних заслуг співиці, що проспівав нам бадьору пісню про честь і гордість народу“.

Цих пару висловів і думок із статті Петлюри, надиханої справжнім п'єтязмом до Франка, пригадав я, готово тим, що не читали її, в місяці, в якому відійшли від нас і Франко й десять років північ автор статті як мученик за Ідею державної незалежності України. Яким улюбленим поетом був для нього Франко, пише свідомство цього

маємо в одному рукописному документі, а саме в листі, пересланому рівночасно з російською відбиткою статті в „Української Живни“ й збереженому в архіві Франка в Бібліотеці Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові (ч. 427/1628). Ось текст цього подвійно цікавого й цінного документу:

Дорогий приятелю,

При цій листі посилав Вам невеличку брошуру в російській мові „И. Франко — поет національної чести“, що раніш надрукована була на сторінках „Української Живни“.

Це — скромний дар моєї глибокої поваги до Вашої різноманітної діяльності і моєї любові до Вас, як до поета.

Певно у кожного, хто любить поезію, хто відчуває красу слова поетичного, є „свій“ поет, найбільш улюблений, той, кого перечитують не раз і не два, до творів котрого мимоволі простягаються руки, коли відчувають потребу краси, або коли душа болить.

Від того часу, як пізнав я красу поетичного слова, таким поетом для мене стали Ви, а я зробився отим невідомим для Вас читачем Ваших творів, про якого Ви гадаєте в „Semper tiro“:

„Мій друже, що в літню годину тиху
„Отої рядки очима пробігаю
„І в них народньому заради лиху,
„Чи власним болям полемити шукаю...“

Я не знаю, чи я вірно, як слід, зрозумів момент „національної чести“ в Вашій творчості поетичній; не мені також судити, чи це розуміння я зробив переконувачим для інших, моїх слухачів, коли виступав, як лектор перед московською аудиторією, і моїх читачів, коли випускав окремих

виданням свою статтю, — та мені так хотілось і своїм скромним даром поваги принести Вам в дяку книжку.

Складаю Вам подяку за ті святочні переживання, яких я зазнав, перечитуючи Ваші твори, за обновляючі душу враження, які я відчув, коли маю м'єю — Вашим читачем — і Вами — поетом встановлювалась янзас дивна інтимна зв'язь, що дає її справжній поезія.

Приміть же мій скромний дар — отсу брошуру, — і не судіть мене, коли знайдете в ній щось невір'яного та невідповідного.

З глибокою пошаною до Вас і любов'ю

С. Петлюра.

„ГМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків тривожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського
під наг.

„ГМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладку та коштує тільки 2 зоз, з почтовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“,
Львів, Ринок 10.

звільностей. Є і на цій виставі чимало матеріалу на основі якого можна говорити про спадок і далі сподіювання українського народного мистецтва — чи то з великоруським, північно-східних губерній, чи з босанським, македонським та перським, чи навіть з мордовським тацько-вишнівським мистецтвом. А все ж з цих тут і там ясно відзначається рис споріднення годі робити висновки про історію і генезу якогось там „людового“ мистецтва. Повстання людового мистецтва і його загальний розвиток дуже мало прослідковані.

Закінчаться у нас такий знавець мистецтва народної творчості, що зможе скоординувати її в рамках глибоко продуманої системи, сьогодні треба подумати про однорідну систематизацію збірок народного мистецтва, що є в роздатних збірках, головних у музеях — наприклад в часоному порядку місцевого походження. На основі такого огляду легко буде згрупувати сподіювання і ризик, щоб дати образ внутрішнього зв'язку між місцевими орнаментами та намітити ланки, які в цьому ланцюгу бракують.

Тимто на обласні музеї падає великий і тяжкий обов'язок збирати і зберігати зразки народного мистецтва, що пропадають. Працівники обласних музеїв повинні пам'ятати, що велика особлива мистецька творчість народу змерла ще давно, коли ввесь його побут став заспокоєним своїми потребами у фабрикалах. Діячі обласних музеїв повинні відрізнити пам'ятку справжнього народного мистецтва від витвору ремісничого промислу, хочби і найкращих мистців у своєму ремеслі.

Матеріал для цієї вистави впорядкувала співробітниця Музею у відділі консервації Лілія Парашук, яка перевела остаточну систематизацію матеріалу, що досі був на складі і у такому стані зовсім не надавався до вистави. Систематизація йшла за місцевостями, підставі ознак техніки і кольористики.

І. Свеніцький.

СОЮЗ БАЛКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

БУКАРЕШТ, 23. 5. ПАТ. З ініціативи дирекції пресового бюро румунського мін'ва завіда справ зберуться 11. червня в Букарешті представники преси держав об'єднаних у Балканській Антанті, щоб оснувати союз балканської преси.

У СРСР ТОРГУЮТЬ ПОТАЙКИ ЗЕМЛЕЮ.

МОСКВА, 23. 5. ПАТ. З винних повідомляють, що члени колхозів часто продають свої ділянки поодиноким господарям. У Маяковську за останні роки ствердили 17 таких нелегальних трансакцій.

Прогулянка до Риму.

Комунікат ч. 2.

На першій комунікат у справі прогулянки до Риму, що ми виступили з нагоди вистави католицької преси, відомо вже дотепер вистарчальне число зголомашених. Однак, щоб дати охочим можливість ще докладніше з'ясувати, продовжуємо остаточне речення до 11 червня ч. 2.

Шлях прогулянки: Львів, Відень, Венеція, Рим, Неаполь, Помпеї, кораблем до Генуї, Інсбрук, Зальцбург, Мюнхен, Берлін, Варшава, Львів.

Що прогулянки від 16. липня приблизно до 6. серпня с.р. Кошти (паспорт, віза, переїзд, поїзні удержання) до 100 золотих від особи.

Ускладнений дорожній між іншим затримка в Зальцбургу в часі конгресу „Пікс Романи“ і в Берліні під час агітації Олександрів.

Згодом поїздять вийдуть до 10. червня ч. 2. про те, що документи, потрібні до вироблення паспорту: „документи особи“ (світлина, старий паспорт), „свідчення обов'язковості“ (військова книжечка, 2 анкети (призначеного формату), свідоцтво замешкання, а позаяк набути жити крім цього дозвіл старостів на в'їзд).

З оглядом, коли Організаційний Комітет дістане з'ясувати відомості у справі пізгових паспортів, кожний згодом дістане письмове повідомлення, коли треба віддати вийти згадані документи і зачет на кошти в'їзду.

При оголошеннях прохемо залучати марку на в'їзд.

Пасажир віддає на зареєстру Генерального інституту встановлені Акції, Львів, вул. Зіморонина 3 (тел. 257-87).

ЗА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Др. Михайло Дзюрович.

Роман Данієвич.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Як довго

ще будеш їх мати?

Має білі, гарні зуби, але може вже на їх внутрішній стороні твориться камінь, причина недуги і болу зубів.

Здорові зуби то скарб! Чистіть їх постійно Кальодонтом; є це одиноким в краю паста, що має в собі Сульфуріціюлеат, найуспішніший засіб у боротьбі з назубним каменем. Кальодонт усуває ступінь каменю і не дає йому творитись.

Увага! Випробуйте новий еліксир Кальодонт, ошалений в ужитті, сконцентрований, з незвичайними антисептичними прикметами. Великий флакон 3 зол.

ПРОТИ
НАЗУБНОГО
КАМЕНЯ

KALODONT

Сторінки з діяльності Симона Петлюри на еміграції.

Внаслідок програваної війни з більшовиками, Уряд Української Народної Республіки на чолі з його найвищим провідником Симоном Петлюрою в листопаді 1920 р. опинився на еміграції. Однак С. Петлюра не зважав про поразку за остаточний вислід визвольної боротьби українського народу, а лише за прикрий вплив у боротьбі, що мав продовжуватися доти, доки український народ не вибере собі даве жданої волі.

Перебуваючи на еміграції, С. Петлюра ввесь час дбав про збереження державного центру, про об'єднання всіх активних сил українського народу в його боротьбі за незалежність, про зацікавлення чужинців українською справою, щоб відтягти їх від повної байдужості до долі українського народу, що перебуває в лаптах московських окупантів.

Ще не час підводити підсумки тієї праці, що її пережив С. Петлюра на еміграції, бо це стане можливе аж тоді, коли біографам С. Петлюри будуть приступні не тільки урядові архіви, але і приватні листування С. Петлюри. З цього погляду, на мою думку, бажано кожна інформація, що відкриває ту чи іншу сторінку з діяльності С. Петлюри на еміграції і це спонукає мене подати тут деякі фрагменти із своїх особистих спогадів про С. Петлюру, і з його листів до мене за час його побуту на еміграції, саме в одній ділянці громадсько-політичного життя — в культурно-освітній справі.

С. Петлюра особливо велике значення надавав пропаганді української справи за кордоном і дуже тишився кожним здобутком на цьому полі. Для цього він використовував кожен нагоду, що відкривала можливість поширити серед чужинців правдиві відомості про дійсний стан України під більшовицьким пануванням та освітити ім імідж боротьбу українського народу за свою державність. Зрозуміла річ, що С. Петлюра не пропускав нагоди відрадити для пропаганди серед чужинців тих українців, що самі зазнали більшовицького раю та, добре володіючи німецькою чи французькою мовою, могли докладно перекласти чужинцям про страждання більшовицької неволі.

Ось, наприклад, офіційний лист С. Петлюри до мене, як до керуючого міністерством освіти, такого змісту (з дня 21. грудня 1921. р.): „З „Української Трибуни“ я довідався, що С. Ф. Русова підірвалася з більшовицького пекла і перебуває тепер у Львові. Радіючи, що наша заслужена громадянка опинилася поза межами впливу більшовицької еллі, я хотів би, щоб Уряд негайно зацікавився С. Ф. Русовою і обміркував сприту доцільного використання її для наших державних потреб за кордоном. Конкретно: вважав би за необхідне делегувати Софію Федорівну за кордон для тримісячної інформаційної та агітаційної пра-

цї, яку переводить В. Коваль. Із звітів після наших А. Лупиневича, Сміль-Стоцького, М. Славинського та О. Шульгіна я бачу, яким корисною була подорож В. Ковалю до Варшави, Праги, Берліна та Варни. Але з тих же звітів я бачу, що розпочату Ковалем працю треба продовжити за допомогою діячів інших, що так само, як і В. Коваль, недавно вийшли з більшовицького пекла і можуть на підставі власних переживань і досвіду чимало уділити відповідних інформацій за кордоном в цілях боротьби з більшовицьким гіпнозом. Думаю, що Софія Федорівна з її щирістю, гарним темпераментом громадянки та знанням французької мови могла би успішно продовжити працю В. Ковалю і чимало прислужитись за кордоном для нашої справи. Очевидна річ, що паралельно з цим для міністерства освіти і Народного Хреста вона могла виконати певні доручення, які їй повинні, користуючись випадком, ці установи дати. Отже, коли звітів „Укр. Трибу“ в пресі, прошу через Раду міністрів мою пропозицію негайно перевести, поді-

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ,
ЩО ОГолошуються в УКРАЇНСЬКІЙ
ПРЕСІ.

домивши мене про вислідки. Перед відходом Софії Федорівни за кордон я хотів би її бачити, щоб дати їй і персонально доручення щодо її праці“.

С. Русова дійсно підлягала побувати в декількох європейських країнах, беручи участь в різних міжнародних конгресах і конференціях. С. Русова головне журилася за випадаючи стипендії при університетах Європи та Америки для нашої молоді. Обидва було багато, але з того майже нічого не вийшло.

Я вже мав нагоду у своїй статті „Освітня політика на Україні за часів Директорії“ у „Збірнику пам'яті Симона Петлюри“ (Прага, 1930) висловити на те, як боліло С. Петлюра інтересами нашої молоді. Доволяю собі подати тут вперше ще декілька прикладів.

1923 р. Український Центральний Комітет у Польщі організував у Варшаві курс української мови переважно для тамтешніх студентів-українців. На чолі цих курсів стояв Олександр Саліковський. С. Петлюра подбав про обіймання субсидій для цих курсів та постійно підтримував зацікавлення їх наукового рівня. Так, у листі з дня 24. травня 1923. р. до керівника курсів О. Саліковського (копія цього листа С. Петлюра одчасно надіслав мені) С. Петлюра писав про подорож про виключення до програми курсів української мови нового предмету — української державної політики та про поширення студій на

господарчим становищем України з огляду на актуальне значіння тих студій у майбутньому. Крім того, С. Петлюра в тому самому листі висловлює побажання про оголошення друком лекцій, бо „такі оголошені друком лекції були б об'єктивним доказом і тої творчої праці, що на курсах провадяться, і привернули б активну симпатію до них громадянства“.

У приватному листі до мене з дня 19. червня 1924. р. С. Петлюра писав: „Спроба з стипендіями для студентів у французьких школах, піднята паном Мішківським по наших вказівках, буде розглядатись комісаріатом Ліги Націй через два місяці. В цій справі там вимагають спеціального меморандума з фактичним і цифровим матеріалом. — Для полегдження справи в приміщенні наших дітей до французьких шкіл п. Мішківський дав рекомендації до представника комісаріату в Парижі та до деяких філантропічних організацій“.

Накінце, гадаю тут про те, з якою увагою ставився С. Петлюра під час свого перебування на еміграції до справи видавання українського органу, що мав би своїм завданням розкрити зміст української державної ідеології та висвітлити шляхи й методи національного будівництва. Завдяки ініціативі С. Петлюри виходив цілий ряд часописів для українських воєнків, інтерв'юваних в

польських таборах. З тих часописів особливої зацікавленості заслуговує воєнотрудовий журнал „Табір“, що й досі існує. З почину С. Петлюри почало виходити теж кілька таких великих органів, — щоденник „Українська Трибуна“, що його видавав своїм коштом д-р Е. Лукасевич, місячник „Трибуна України“ (обидва ці органи виходили за редакцією О. Саліковського) та тиждень „Трибуна“, що почав виходити у Парижі в 15. жовтня 1925. р. за редакцією В. Прокоповича. У всіх цих органах С. Петлюра брав на активнішу участь, посилаючи туди статті та різні замітки на громадсько-політичні теми під прибраними іменами — С. Торнтон, Німіц, В. Марченко й ін., часто і без підпису.

Не стану тут докладно зупинятися на журналістичній діяльності С. Петлюри на еміграції, бо ця тема може бути предметом спеціальної статті. Одні можна сказати, що й тут, як і в кожній діяльності ріжкоманітної діяльності С. Петлюри на еміграції, ясно просвічувалася та сама провідна ідея, що нею кермувався все своє життя незабутній вождь українського народу: плепати традиції боротьби за українську державність та прискорити здійснення змагань українського народу до національного державного визволення.

Ст. Сіропало.

Вісти з Львівської Архiepархії.

Завідателем деканату іменовані: Сайкович Василь, парох Васюччина, завідателем хоролеського деканату.

Заступниками деканів іменовані: 1. Коритко Мiron, парох Холова, заступником струмило-камінецького декану. 2. Крук Іван, парох Керниця, заступником городецького декану.

Канонічну інституцію на парохів дістали: 1. Боднар Іван, парох Вертечки залозецького деканату, на Мильно тогож деканату. 2. Виницький Іван, парох Залісень і вилучений декан на Стрий. 3. Галькевич Талей, парох Голасецька тухлянського деканату, на Шчезну рожицівського деканату. 4. Дудикевич Володимир, ректор Станькович війнилеського деканату, на Підгірці калузького деканату. 5. Каш Іван, завідателем Солонки львівського деканату, на Солонку. 6. Каричек Богдан, завідателем Козьови ольського деканату, на Петранку рожицівського деканату. 7. Королевич Йосиф, парох Випісок унівського деканату, на Борців галицького деканату. 8. Левницький Петро, завідателем Веліж долинського деканату, на Рожанку Вишню тухлянського деканату. 9. Маркевич Степан, завідателем Довгої калузького деканату на Довгу Калузьку. 10. Новосад Степан, парох Стрийки збарацького деканату, на Снович поморнянського деканату. 11. Пиланець Петро, парох Підборець і ярічівський декан, на Підлеські Великі тогож деканату. 12. Ратич Іван, парох Черча рогацького деканату, на Став-

чезні городецького деканату. 13. Соловій Петро, парох Крехович і рожицівський завідателем деканату, на Нозичу Гор. калузького деканату. 14. Чаниж Теодор, завідателем Вибранівки бобрєцького деканату, на Вибранівку. 15. Черваський Іван, сотрудник у Тухлі тухлянського деканату, на Рівню рожицівського деканату. 16. Швабля Михайло, завідателем Нимичів галицького деканату, на Німичин. 17. Янович Лев, парох Жуваня тухлянського деканату, на Головецько тогож деканату.

Завідателів дістали: 1. Андрушко Микола, завідателем Рожанки Вишні тухлянського деканату, в Козьові ольського деканату. 2. Бенко Теофіл, завідателем Рівні рожицівського деканату, в Березах тогож деканату. 3. Васильківський Іван, парох Острова буського деканату, в Руді жидачівського деканату. 4. Гаврилюк Степан, парох Шнирєва брідського деканату, в Стремліч радехівського деканату. 5. Ганущак Микола, сотрудник в Липиці Гор. рогацького деканату, в Орлячнику смільського деканату. 6. Давидович Василь, парох Загомира ольського деканату, в Павлові радехівського деканату. 7. Горинь Мирослав, сотрудник у Кілаві коалівського деканату, в Кілаві. 8. Дідуник Микола, завідателем Нивичів лопатинського деканату, в Березі тогож деканату. 9. Древинський Зенов, ректор ц-кви в Хильчичах залозецького деканату, в Розадові поморнянського деканату. 10. Думницький Микола, завідателем Дзбостан.

городецького деканату, в Добрянах лопатинського деканату. 11. Іван Богдан, сотрудник у Добропілі зарічівського деканату, в Богатішніях тогож деканату. 12. Кинш Степан, завідателем Висоцька брідського деканату, в Нивичів лопатинського деканату. 13. Кинш Іван, завідателем Стремліча лопатинського деканату, в Шнирєві брідського деканату. 14. Коплат Іван, парох Коропця поморнянського деканату, в Кудобиніях зборівського деканату. 15. Корчівський Володимир, завідателем Мильна залозецького деканату, в Вертечлі тогож деканату. 16. Кравчук Михайло, парох Неговець війнилеського деканату, в Германові. 17. Кучабський Володимир, завідателем Підлеські Великі ярічівського деканату, в Підборцях тогож деканату. 18. Левницький Ярослав, сотрудник у Підборцях бобрєцького деканату, в Церквині тогож деканату. 19. Лукашевич Діонісій, завідателем Церквині бобрєцького деканату, в Порці ширецького деканату. 20. Мелицький Йосиф, завідателем Бортока галицького деканату, у Випісках унівського деканату. 21. Мирон Іван, неопресантер, у Дмитрі ширецького деканату. 22. Мисевич Роман, ректор ц-кви у Смерзі перемішлянського деканату, в Рокитні мійського деканату. 23. Михайло Іван, парох Добропілі ширецького деканату, у Веліж долинського деканату. 24. Наумів Іван, сотрудник у Полозичів буського деканату, в Полозичів. 25. Охліпник Павло, завідателем Бариліва лопатинського деканату, в Острові буського деканату. 26. Пастух Петро, неопресантер, у Куропатках бережанського деканату. 27. Пиріг Антій, завідателем Рівні рожицівського деканату, в Іземі долинського деканату. 28. Савстун Петро, завідателем Павлова радехівського деканату, в Замкови ольського деканату. 29. Серкез Степан, завідателем Куропатки, бережанського деканату, в Межиріж жидачівського деканату. 30. Сухий Володимир, поч. ярічівський Митрополічій Капітули, ректор Волецького Села і бобрєцький декан, у Бобрєві. 31. Таранюк Юліан, завідателем Лукавці Нижньої любінецького деканату, а Негач війнилеського деканату. 32. Теліжний Йосиф, завідателем Руді жидачівського деканату, в Залісцях хоролеського деканату. 33. Терещук Володимир, завідателем Підгорі калузького деканату, у Висоцьку брідського деканату. 34. Фанга Михайло, завідателем Кудобині зборівського деканату, в Коропці поморнянського деканату. 35. Черніш Семен, завідателем Новаці калузького деканату, в Жупані тухлянського деканату. 36. Штурман Петро, неопресантер у Середній радехівського деканату. 37. Шуст Ярослав, завідателем Сновича поморнянського деканату, в Бірках Малих грималівського деканату. 38. Шуровський Орест, ректор ц-кви в Рахні долинського деканату, в Креховичах рожицівського деканату.

Ректорами церков іменовані: 1. Бредонь Григорій, сотрудник у Ремезівцях залозецького деканату, в Ягичеві Новім ярічівського деканату. 2. Кішма Теодор, сотрудник у Лагодіві унівського деканату, в Смерзі перемішлянського деканату. 3. Липицький Мирослав, со-

о. О. ПРИСТАЙ.

29

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Як поводитися з муринськими невольниками в Північній Америці, вказує нам статут великої плянтації в стейті Міссісіпі. Ось деякі його постанови:

8. § При тілесній карі невольника треба робити це лагідно. 9. § Дозорець має подбати, щоб негри були добре одягнені й відживлювані. 10. § Обов'язком дозорця є припилювати, щоб кілька жінок що-тижня випрали, залатати й випрасувати невольникам білія й одяг, а в неділю його роздали їм. В неділю повинні невольники скупатися, зачесатися і чистити вбрання, бо в цей день вони вільні від праці. 11. § Неграм не вільно працювати в дощ і по заході сонця, хіба коли треба забрати бавовну, щоб вона не змокла. 12. § Вечором, як затрубить сурмач, мусить дозорець перевірити ціле помешкання, чи всі негри на своїх місцях. 13. § Невільниця, що має діти, повинні щодня вранці віднести їх до заборони під догляд опікунки. Кожне житло має бути замкнене на цілий день. 14. § Як негр захворіє, дозорець мусить оглянути його, а в разі потреби прикликати лікаря і віддати недужого до шпиталю. Там він має так довго перебувати, доки зовсім не виздоровіє. 15. § Коли негр умре, треба припинити всю роботу на одну годину, присвячену його похоронам. В них мають взяти участь усі його земляки. 16. § Слід докладно провадити реєстраційну книгу про народини й смертність негрів. 17. § Барігн невольницю треба звільнити від праці на чотири тижні перед злогодами й чотири після них. 18. § Кожний пильний мурин і муринка має завжди на Новий Рік дістати в дарунок п'ять доларів золотом. За них може купити собі що завгодно в місті, куди йде під доглядом дозорця. 19. § Кожної неділі повинні всі негри ходити до церкви.

Для вільного робітника це занадто скромні привілеї, однак в Європі під час панщини не мали кріпаки навіть таких прав.

Хоч і між американськими плянтаторами знаходились недолюдки, що змушались над своїми чорними кріпаками. Такі випадки траплялись в південних стейтах, де постійно панували заворушення. Бо неграм уривався терпець і вони стихійно бунтувалися; вирізували своїх тиранів, самі розбігались по широкій Америці, куди їх несли ноги. Та здебільшого плянтатори були людяні супроти негрів і навіть напередки робили для них полескі.

Мурини, що були колись дикі у своїй африканській батьківщині, де деякі не погорджували людодством, в Америці почали помалу перемінюватися в культурних людей. Дуже багато причинилися до їх виховання проповідники, що розяснювали їм св. Письмо. Вони проповідували неграм науку Ісуса Христа й мали великий успіх. Бо наперсній християни потверджували свою віру в Бога не лише словами, але й християнськими вчинками. Вони щиро прив'язувались до своїх добрих власників. Часто були готові пожертвувати собою, щоб рятувати життя свого пана або його рідні. Особливо під час повені, пожежі або нападу войовничих індіан, негри показувались справжніми героями і людині плянтатори щедро нагороджували їх за ці безкорисні послуги. А найціннішим дарунком для поневоленних негрів була безперечно свобода!

Навіть сама держава іноді викуплювала негра з неволі, якщо він прислужився для неї в той спосіб, що викрив фальшивиків грошей або убивника державного урядовця, перешкодив злодіям обкрасти якунебудь державну касу і т. п. За нього платила держава його власникові від 500 до 1.000 доларів і давала йому повні права громадянина. А виволені негри переконали всіх, що вони заслужили собі на волю. Вони кинулися до праці, осядаючи й науки.

П'ять років перод загальним скасуванням невольництва був в Америці 260.000 вільних муринських громадян, що мали маєтку на 20 мільярдів. Це було в 1860. році. Тоді почалася переломова доба в історії американських муринів. В тім році відбувалися вибори президента Злучених Держав. До виборчої боротьби виступили дві великі партії: республіканська під гаслом „Геть з невольництвом!“ і демократична з девізом: „Хай живе невольництво!“ Свободолюбні республіканці висунули Авраама Лінкольна, що й був вибраний президентом. А демократи, рекрутуючись здебільша з шістьох південних держав (Міссісіпі, Флорида, Алабама, Джорджія, Луїзіана і Тексас), де були величезні бавовняні плянтації, що їх управляли чорні невольники, перепавши при виборах, склали в 1861. році конвенцію до Міссісіпі. Тут створили конфедерацію і вибрали своїм президентом Джеферсона Дейвіса.

Ось так повстали дві ворожі собі держави, що вели між собою чотири роки затяжну й виснажливу війну. Південні сконфедеровані держави з президентом Дж. Дейвісом, що захищали існування невольництва, мали цілих три роки переваги в боях. Їх вільні громадяни воювали, а невольники управляли їм поля, збижали і бавовну, доставляли поживу населенню і війську, а бавовну Англії і Франції, звідкіля йшли великі гроші для конфедерації.

(Далі буде.)

них стрийського деканату. 9. Побігушій Богдан, неопресвітер, у Могильниці терембелського деканату. 10. Троїм Роман, неопресвітер, у Коношках рогатинського деканату. 11. Дір Єврей Карло, був. завідаючий Служби Божої в Ісаківській, у Волі Довгодушкин любинського деканату. 12. Яремич Іван, неопресвітер, у Крикові галицького деканату. 13. Яцикевич Мирон, завідаючий Межиріччя жидичинського деканату, в Скоморохах Нових галицького деканату. 14. Яцків Іван, завідаючий Середопольським радехівського деканату, в Залізній рогатинського деканату.

Рукоположені: 1. Дікий Роман, неопресвітер, 15. II. 1936. 2. Кліка Петро, неопресвітер, 7. IV. 1936. 3. Любичь Геодор, неопресвітер, 7. IV. 1936. 4. Машівач Микола, неопресвітер 23. II. 1936. 5. Мирнош Іван, неопресвітер, 15. II. 1936. 6. Нарошак Зиновій, неопресвітер, 7. IV. 1936. 7. Нуд Богдан, неопресвітер, 7. IV. 1936. 8. Пастух Петро, неопресвітер, 15. II. 1936. 9. Поцігуш Богдан, неопресвітер, 15. II. 1936. 10. Троян Роман, неопресвітер, 15. II. 1936. 11. Харина Мирослав, неопресвітер, 15. II. 1936. 12. Штурман Петро, неопресвітер, 7. IV. 1936. 13. Яремич Іван, неопресвітер, 15. II. 1936.

Померли: 1. Білевич Микола, довголітній парох Полоничної буського деканату, ювілянт, помер 27, аютого 2 Левинський Атанасій, висл. катехит і парох Болехова помер 8. березня. 3. Зарицький Данило, висл. дьякон поч. радник Митроп. Консисторії, парох Кізлота кізл. буського деканату, ювілянт, помер 28. березня. 4. Мишко Петро, крнд. відзн. вдовець, парох Дмитрова й завістел радехівського деканату, помер 22. квітня.

Львів, Галицька 20. Цінний даром. 1-25

(З листів до Редакції).

Перед усім галицьким громадянством п'ятого дивізію того органу, що завсе себе католицьким, який — всупереч благословенству свого вишнього церковного достойника, величній Митрополита Кир Андрея, да віддає Служб Божих і пахид за душі всім, що загинули у війні за волю Батьків. — агітує у пресі, щоб українці не морили за того, хто віддав своє життя „за дружину“.

Разом з усім Українським Громадянством і день всенародної жалоби схилимо голови перед пам'яттю нашого покірного Вождя та ще раз питуємо ті дрібні душі, які, ядучи на руки, втілюють ворогові нашого народу, разом з ним ворогом, у великий день смутку, — опільо вкляти пам'ять одного з найбільших українців.

Український Центральний Комітет — Філія
у Львові.

Союз Українок Емігранток — Філія у Львові.
Клуб Українських Емігрантів у Львові.

ЕМИГРАЦІЯ ДО ФРАНЦІЇ.

Ізгод до Франції на заробітки тепер майже неможливо з огляду на поважну кількість верстачок і бібліотечок уряди не видають еміграційних паспортів тим, що дістають із Франції контракти праці. Щоб виконати контракту праці міг дістати еміграційний паспорт, мулять передати дістати окремі документи зупинити очі. Дістати такий дозвіл і дізнатися що входить дуже важливі причини.

ВІЗД ДО АРГЕНТИНИ

У Аргентині можуть їхати як самітні особи, так і цілі родини. Самітній може дістати дозвіл на візу в консульстві, передати одержаного афіліату або ж на пошті 2300 валютних на купівлю землі в Аргентині. / Там же, де йдемо з'їзди згаданої поклазової казми.

Розв'язи можуть іхати тільки на основі показового кривого.

Знаючи, мають віднайти вночі місце збігу. Згодом
не має купити ні голівку або ні спавути.

Якщо це родина, то вона платить за подорож по 60
мл. ад. дорослої особи. Аргентинська віза коштує 430
мл. ад. особи понад 16 літ.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ В БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ, 23. 5. ПАТ. На периферіях столиці відкрили поліція комуністичну центральну друкарню, у якій друкували нелегальну „Робітничу Газету”; арештували 14 осіб.

— Українська Механічна Пральня „Ата“ повідомляє, що для вигоди П. Т. Громадянства відкрила нову контору прийняття у Львові, при вул. На Байках 15. Контори при вул. Бляхарський 21. і Зелений 31. приймають надальше кожирі і біля до прання, одягу, кателюхи, перковні ризи і т. п. до хемічного чищення і фарбування.

— Мащини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна напруза машини всяких систем поруче Юліан Ломага — Львів, ул. Ватова 11. Одинок українська фірма в тій діяльності. Наука писати на машинах.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 5 (побіч кіна „Аполло“) поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зод., матраци по 6 зод. 799 16-100

— II. Вєспр скрипкових творів класи проф. О. Москвичєва відбудеться заходом Вишого Музичного Інституту ім. М. Лисєнкі у Львові 25. травня ц. р. (понеділок) в год. 7.30 вечором в малій залі Інституту (Шашкевича ч. 5. III.). Вступ вільний, програмка 50 сгр. 2156

— Засідання Комісії Мови при НТШ у Львові вбудеться в поведінку, 25. ц. м. в 6. год. веч. в бібліотеці Товариства.

— 3 жити „Молодої Громади“ у Львові. Як довідемося, клуб „Молодої Громади“ перенісся до доміжки Союзу Українських Купців і Промисловців (ріг Ринок і Гродаських). Годяться відмітити чимну готовість Видачу СУКП'у, який після відмови „Української Бесіди“ пішов радо назустріч хвиляві потребі „Мол. Громади“ і поділився з нею доміжкою, заки „М. Г.“ відповівши відати свою адресу. Зачуємо, що „М. Г.“ робить заходи, щоб виіняти каварняний льокаль „Народньої Гостиниці“, який врешті звільнився від несплатного підмаємця. Найзвичай час створити в своїм будинку репрезентативний осередок товариського життя. Треба рахувати на добру волю управи „Нар. Гостиниці“, яка у „Молодій Громаді“, що гургує поверх 250 осіб львівського інтелігентського активу, серед нього — керманців кількох найсильніших установ, — дістає від довгих літ уперше соціального платника та зробить добре громадське діло. Гадаємо, що краще мати запевнене у своїх людей ніжче копірне, ніж наймати льокаль чужим людям за високу ціну, — якої ніяким чином не можна потім стягнути.

— Дарданелі Ворота України. Реферат на цю тему вигословить заходом Т-за письменників журналістів м-р Б. Галайчук у вівторок, 26. ч. м. в залі Укр. Бесіди. Початок в год. 7. веч.

— Вистава стрілецьких пам'яток у Тернополі проходить з успіхом. Відвідують її селяни, молодь навіть з подальших околиць. Приємно бачити дітям, як з зацікавленням слухає поясненя провідників. Громадянство Тернополя з інтересом оглядає теж павільон В-ва „Червоні Калини“, де крім книжок, виставлено картини сучасних мистців, що їх можна забуди на довідних умовах та підтримати тим чином прагнення виховати та підтримати творчої культури.

— Старомадярські могили в Кридосі. Др Ярослав Пастернак, директор Музею Наук. Тварім: Шеаечска у Львові, що відбуває тепер наукову подорож по музеях Румунії, Угорщини та Чехословаччини, мав дня 20. п. м. у державному археологічному музею у Будапешті знаступаний світлинами дошад про розкопані нинігорік у Кридосі дві старомадярські „золоті могили із X. ст. Ця ревеляційна вахідка, що буде публікована у найближчому томі великого видавництва „Archeologia Hungarica“, зикликає сильне зацікавлення у кругах мадярських археологіів, зокрема у графа Зічі, головного директора держ. археолог. музею у Будапешті, який спеціально займається цією добою мадярської археології.

— Хто виграв? В першому тягненні держ. ка-
лотерії впади м. ін. такі виграни: 10.000 зол. на
ч. 95533 97986, 5.000 зол. на ч. 43400 53309 7388
116796 125994 643 4512 118874 20706 2604
35488 72535 76080 79139 80681 109038 13864
139435 145299 146011 160922 180605, 2.000 зол.
на ч. 643 4512 11874 20706 26048 38488 7253
76080 79139 80681 109038 138642 139435 14529
146011 160922 180605, 1.000 зол. на ч. 1817 815
9531 9671 19222 19271 21335 38558 38937 4074
47887 48922 51302 56313 60217 63805 7645
85500 90127 93968 98144 100562 103331 10479
110266 114034 120935 123070 124460 12614
126545 139547 152061 154336 167654 17042
173104 178990 180957 189469 189575

— Зловживання релігійної маніфестації. У зв'язку з паломництвом академічної молоді на Ясну Гору, відбулася у Львові релігійна маніфестація. Після богослуження, яке відбулося у катедрі архієпископа Твардовського, після маніфестації на Мар'їнській площі з промовачем, польська академічна молодь рушила походом крізь місто з окликами: «Геть з жидами! Геть з комуністами!»

— Обмеження виконавчих коштів. Міністерство справедливості у зв'язку з оголошеною тарифною для коморників видало розпорядок, що має на меті зменшити кошти та припинити виконавчу процедуру. Щоб зосередити кошти вірникам, які розпочинають екзекуції, не знаючи про те, що вже інші вірники вели їх без успіху, а не тому, що довжник не має маєтку, — коморники будуть обов'язані повідомити про це пізніших вірників, що складають нові екзекуційні внески. У випадку виконання заняття в кількох місцях, де знаходяться рухомості довжника, нпр. у склепі і в мешканні, коморник може поборити тільки одну оплату відповідно до вартості екзекуційного майна.

ПІДГОТОВЛЯЙТЕ ВИШИВАНІ СУКНІ!
ПОЛОТНЯНІ, БАТИСТОВІ, КРЕПОНОВІ,
ШОВКОВІ!
НА ВЕЧІР ВИШИВАНІ СУКНІ,
що відбується 6. червня ц. р.
в Жовтій салі Народного Дому.

— Львівська хроніка. На стрийській шосе під Львовом самохід, кермований лікарем дром Меч. Гойдзкою, наїхав на 24-літнього наколесника Рудольфа Каспера і тягнув його за собою. Тяжко раненого відставлено до шпиталю. — Сальомея Бляндер із Чесанова купила від вуличного гандалера за 50 зол. нібито золотий перстень і ланцюшок, що представляли вартість кількадесять сотників. — Др Ів. Шапіра купив на Ринку від якогось ошукавця за 5 зол. «лічне» перо, а коли прийшов додому, stwierdив, що в папері знаходиться кусочок дерева.

— Крива хроніка. Автобус, що курсує на лінії Тернопіль—Збараж, переїхав під Шляхтичцями 31-літнього Блажея Процика, що помер у тернопільському шпиталі. — В Жабю арештовано 31-літнього Миколашу Петрука, що в порозумінні зі своєю любовницею Параскою Шулешко убили в кювах 64-літню Софію Житицьку, що мешкала з ним під одним дахом. — В Білій знайшли на полі робітника Сахерду, якого пчолы так пожалили, що він утратив свідомість. Перевезений до шпиталю ще досі не прийшов до себе. — На дім Василя Найброди в Данилівцях пов. Зборів напали вночі бандіти і зажадали грошей. Коли господар відмовився, впав крізь вікно стріла і положив трупом жінку господаря, 30-літню Марію.

— Присуд на комуністів. В окружному суді в Бережанах відбулася розправа проти Лейби Фантера й Айзіга Вайсміля, обох з Підгаєць, під закидом комуністичної діяльності. Обох засуджено по 4 роки в'язниці з позбавленням громадянських прав на 6 літ.

— Страйк в Ожидові скінчився. В Ожидові пов. Золочів скінчився кількатижневий страйк робітників у місцевому парку. На основі обох сторінного порозуміння зроблено збірну умову на один рік. Крім того робітники дістали підвищення зарплати на 10 проц.

— Богатий врожай овочів заповідається цього року в краю. Черешні і вишні покриті густо овочами. Багато заповідається збір грушок і яблук, тому овочі цього року повинні бути дешеві. Тільки в деяких сторонах загрожені овочеві дерева гусеницями, що з причини ранньої зими і теплої весни сильно розмножилися.

— Велика пожежа. В селі Богданівка пов. Зборів вибухла на об'єкті Франца Фільософа пожежа, яка за пів години знищила 51 мешкальничу і 92 господарські будинки та 16 штук живої інвентаря. 200 осіб стратило дах над головою. Посука і вітер унеможливили рятунок акцію, в якій взяла участь пожежні сторожі м. селі та в Данилівцях і Озірній. Тому що пожежа охопила рівночасно будинки пожежні при шістьох вулицях рятунок акція обмежувалася тільки до виношення з вогню дітей, старців і живої інвентаря. Хто з ураженням життя виїхав рідні на город або до саду, втратив їх разом, бо вогонь знищив навіть дерева. Шестеро тяжко попечених людей відвезли до найближчого містечка, а кількадесять легше попечених переважали на місці лікар з Озірній. Згоріли три четвертини села. Утворився рятунковий комітет, що має зайнятися допомогою для погорільців.

Абісинці підпалили летовище в Десіє.

Італійці розстріляли 20 старшин з гвардії негуса.

З Аддіс Абеби надійшли вістки, що в Десіє горить летовище. Невідомі справники підпалили склад бензини на летовищі та в околиці. Вже два дні лютує пожежа і загрожує шораз то більше містам.

В Аддіс Абебі італійці розстріляли в п'ятни-

цю 20 старшин з прибічної гвардії негуса, обвинувативши їх за шпигунство. Між розстріляними є теж адютант негуса. Команда італійських військ вибила 10.000 таларів нагороду за голову раса Імру.

Дальший хід страйку у Львові.

През. Островський погрожує розв'язанням збірних договорів.

У суботу минає вже третій день від проголошення страйку міських робітників. Покищо йдуть наради і в магістраті і в Інспектораті Праці та страйкарів у професійних союзах. Міська управа апробувала дотеперішнє становище пресидії м. Львова. У п'ятницю вечором появилися на мурах міста афіші з відозвою през. д-ра Островського до міських службовиків. У відозві читаємо, що страйк вибух несподівано 21. травня в год. 5-й ранку, хоч переговори управи міста з представниками професійних союзів службовиків ще не скінчилися. Далі през. Островський стверджує, що проголошення та продовження страйку не має ніякого оправдання та вважає його за акцію, яка звертається проти загального добра міста та громадян з огляду на характер публічного важитку поодиноких міських заведень. Тому през. Островський візвав робітників страйкарів, щоб у взаємному інтересі негайно вернулися до праці. Вкінці президент погрожує розв'язанням збірних службових договорів, якщо страйкарі не вернуться до праці до трьох днів від вибуху страйку. Крім того страйкарів жде карна відповідальність за порушення проти-страйкових постанов ст. 223 і 224 кримного закону.

В п'ятницю вечором з ініціативи інспектора праці відбулася в ратуші спільна нарада при участі през. Островського, віцепрез. д-ра Верницького і представників міських службовиків. През. Островський візвав службовиків вернутися негайно до праці кажучи, що до страйку дійшло не з вини міської управи. На 19 виїмг робітників міська управа узгодила своє становище зі службовиками щодо 10 точок. І так управа міста згодилася на знижкові трамвайні карти для міських робітників, на видачу односторонніх і частинну стабілізацію. Вимогу заплати за страйкові дні управа відкинула. Делегати робітників прийняли це до відома й заявили, що візвуть робітників вернутися до праці. Цілу ніч з п'ятниці на суботу йшли наради делегатів з робітниками. Вкінці робітники рішили страйкувати далі.

В суботу рано появилися на місті трамваї, які покищо їдуть від Головного двірця до Гетьманських валів. Моторові та кондуктори виконують службу під сильною охороною поліції.

Моторовими і кондукторами є інженери та контролери.

Тому, що до праці приступило теж 9 трамвайників, їх усунули з професійного союзу ЗЗЗ.

У п'ятницю відбулася коротка аудієнція у справі страйку у воядстві. Львівський воявода Боліва Празмовський візвав голову союзу міських робітників і 10-ох представників страйкового комітету та відчитав їм постанови статей 223 і 224 кримного закону. Згадав статті кримного закону постановляють, що особам, які шкодять заведенням публічного важитку, грозить кара в'язниці до 5 років. Воявода підкреслює, що справи економічного характеру належать до пресидії міста чи пак до інспекторату праці. Зате воядство мусить дбати про удержання ладу і про нормальний хід життя. На цьому аудієнція скінчилася.

— Трагічні поминки. В Річці-Снідаєць пов. Косів по похороні гуцула Микити Шавлюка відбулися поминки, на яких частувалися теж горівкою. Коли забракло горіжки, взялися до денатурованого опірту. Після такої божевілляної п'ятниці померли Андрій Захарук і Микита Шавлюк, а два інші учасники поминок борються зі смертю.

— З Польщі. В городському суді в Пуцьку якийсь Альфред Бенсдорф стрілив чотири рази до судді Йосифа Гердона і вбив його на місці. Що було причиною збивства, покищо не знати.

— У зв'язку з вибухом бомби у склепі М. Блята у Варшаві арештовано чотирьох студентів політехніки.

СТРАЙК БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТНИКІВ ЗАТЯГАЄТЬСЯ.

В суботу 23. травня ц. р. в год. 11-й передпуднем делегати страйкуючих будівельних робітників склали в Інспектораті праці спротив проти рішення Надзвичайної Роземної Комісії. Робітники відкинули це рішення кажучи, що воно не бере під увагу найважливіших їхніх справ. Будівельні робітники висунули такі три аргументи: 1) Рішення не обидло взагалі багато робітників, не робітників проложень та робітників, які працюють при роботах, що їх фінансує Фонд Праці, а саме: дорожніх, каналових робітників, брукарів і т. д.; 2) Рішення роземної комісії дає менш користі, ніж ті, що їх досягнули будівельні робітники у безпосередніх переговорах з працевластачами; 3) Робітники дуже невдоволені рішенням комісії у справі виборів. При кінці робітники заявляють, що бажають шире узгодити з працевластачами умови збірного договору, бо страйк приносить їм великі шкоди. Всіх таких рішень роземної комісії не можуть прийняти.

Зі судової салі.

РОЗПРАВА В ЧОРТКОВІ ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО О. У. Н.

У днях 19. і 20. травня ц. р. відбулася в чортківському окружнім суді перед лавою присяглих карна розправа проти Теодора Поповича і Данила Сліпенського, рільників з Нагір'я коло Булча, яких прокуратор притягував до відповідальності за приналежність до ОУН (злочин державної зради зі ст. 97 § 1 к. з.) і за поширювання нелегальної літератури (за злочин зі ст. 255 § 1 і 2 к. з.).

Перший підсудний Теодор Попович і в свідстві і на головній розправі признав, що вступив до ОУН, прийшовши до переконання, що українському народові діється кривда на всіх його землях, а саме на Вел. Україні, в Польщі, в Румунії і Чехословаччині. Підсудний заявив, що не може подати прізвиськ тих осіб, з якими в організаційних справах стрічався, щоб не наразити їх на неприємності. Другий підсудний Данило Сліпенський заперечив приналежність до ОУН. Шож торкається знайденої у нього підчас ревізії нелегальної літератури, то підсудний заявив, що вона до нього не належить і він не знає, звідки вона знайшлася в його стійні. Здогадується, що цю літературу йому хтось підкинув.

По переведенні розправи судді присягли затвердили перше питання щодо Поповича 9 головами, друге питання 8 головами. Зате перше питання щодо підс. Данила Сліпенського заперечили 12 головами, друге питання у справі знайденої у Сліпенського літератури 10 головами.

На основі цього вердикту трибунал у складі віцепрез. Кучкевича і суддів Стожека та Благути видав присуд, яким засудив Поповича на 3 і пів року в'язниці; Данила Сліпенського увільнено від вини і кари.

Обвинувачував прок. Шофер. Підс. Поповича боронив д-р Володимир Електорович, Данила Сліпенського — д-р Михайло Росляк.

ПЕРЕД ВЕЛИКИМ КОМУНІСТИЧНИМ ПРОЦЕСОМ У ЧОРТКОВІ.

В понеділок 25. травня ц. р. починається перед судом присяглих у Чорткові великий комуністичний процес. На лаві засаде 26 підсудних. Між ними лиш один українець, а саме Євген Липовий, колишній студент прав з Угорни, який у 1933 р. вступив до оо. Василян у Крехові. Крім цього на лаві підсудних засадає чотирьох українських селян з Угорни і двох з тернопільського повіту. Позатим між підсудними є чотирьох польських студентів, решта самі жида з Чорткова. Розправа розписана на 8 днів.

З друкарні Вил. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10